

Geschiedenis van het publiekrecht en de politiek (B001311)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)
 Studiepunten 6.0 Studietijd 180 u Contacturen 60.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (semester 1) Nederlands Gent hoorcollege 60.0 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Vandenbogaerde, Sebastiaan RE21 Verantwoordelijk lesgever
 Opsommer, Rik RE21 Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	6	A
Bachelor of Arts in de geschiedenis	6	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	6	A
Bachelor of Laws in de rechten	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Geschiedenis, Publiekrecht, Politiek, Macht, Cultuur, Rechtsbronnen

Situering

Rechtsnormen regelen enerzijds de verhouding tussen personen onderling (privaatrecht), maar anderzijds wordt ook de verticale relatie tussen de overheid en de burger geregeld (publiekrecht). De wijze waarop de gewone man zich vandaag tegenover het overheidsapparaat verhoudt is de resultante van een lange evolutie. De cursus gaat in het verleden op zoek naar bouwstenen van het hedendaagse publiekrecht. Als we weten wat voorafging en waarom het veranderde, krijgen we een beter inzicht in de huidige regels én kunnen we die tegelijk kritisch benaderen. In de bepaling van het recht speelt de politieke macht een belangrijke rol. Naast deze relativerende en kritische bedoeling, wil de cursus aan de toekomstige jurist ook enkele fundamentele (rechts)culturele mijlpalen uit de geschiedenis meegeven, alsook de eerstejaarsstudent vertrouwd maken met publiekrechtelijke basisbegrippen, de formele rechtsbronnen en juridische teksten.

Inhoud

De cursus is, na een inleidend hoofdstuk, chronologisch opgebouwd en begint bij de oudste (geschreven) sporen van het recht. Achtereenvolgens komen de Romeinen, de Merovingers, de Karolingers, de Middeleeuwse leen- en heerlijke stelsels, de steden, op- en ondergang van het absolutisme, de opbouw van de nationale staat en de regionalistische en Europese ontwikkelingen aan bod. Per periode wordt qua localisatie gefocust op een rechtssysteem, waarvan de inhoud tot op vandaag in ons recht nog steeds sporen nalaat, weze het als voorbeeld (bv. de 'Franse' revolutie, de 'Amerikaanse' onafhankelijkheidsstrijd), dan wel als non-voorbeeld (bv. het 'Spaanse' despotisme, het 'Duitse' totalitarisme). In elk van de belichte juridische systemen worden thema's beschreven als 'scheiding der machten', 'vertegenwoordiging', 'constitutionalisme', ... Telkens is er ook aandacht voor de invloed van de macht op de formele rechtsbronnen. Vanaf de negentiende eeuw wordt bijkomend bijzonder gefocust op de rol van sociale bewegingen, de taalstrijd en de politieke partijen in de vormgeving van het hedendaagse Belgische publiekrecht. Door de behandeling van "de grote ideeën" achter de rechts- en staatsvorming (met toelichting over de staatsopvattingen van filosofen) wordt ook aandacht besteed aan de filosofische vorming van de aankomende jurist. Tegelijk wordt echter ook aandacht besteed aan de

materiële invloed van de brute militaire, economische en politieke machtsontplooiing op het recht, alsook machtslegitimatie via kunst en cultuur.

Begincompetenties

Er is geen specifieke voorkennis vereist. Wel wordt van de studenten een zekere belangstelling voor de politieke actualiteit verwacht, alsook een algemene maatschappelijke interesse. Tevens wordt verondersteld dat de student de grote lijnen en tijdvakken van de algemene Belgische en Europese geschiedenis kent.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van de grote tijdvakken in de historische ontwikkeling van het recht.
- 2 Kennis hebben van de historische grondslagen van en de politieke invloeden op de publiekrechtelijke basisstructuren.
- 3 Herkennen van de mechanismen van de macht achter een constitutionele of wettelijke tekst.
- 4 Identificeren van de politieke en sociale problemen die aan juridische regels ten grondslag liggen.
- 5 Inzicht hebben in de internationale invloeden op de ontwikkeling van het 'nationale' recht.
- 6 Getuigen van een kritische houding ten aanzien van de regels van het positieve recht.
- 7 Bewustzijn dat rechtsregels de resultante zijn van een politieke machtsstrijd.
- 8 Bewust zijn van de rol van de jurist in het maatschappelijke spel, dat leidt tot de ontwikkeling van rechtsregels.
- 9 De beperktheden van het recht als maatschappelijk instrument beseffen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, online hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Klassieke hoorcolleges. De slides worden ter beschikking gesteld op Ufora. De lessen gaan door *on campus* voor de groepen die daartoe zijn aangeduid. Zij worden tegelijk gelivestreamd en opgenomen. Omwille van COVID19 kunnen gewijzigde werkvormen uitgerold worden indien dit noodzakelijk blijkt

Leermateriaal

Syllabus (te koop via VRG-cursusdienst) G. Martyn m.m.v. R. Opsommer, *Geschiedenis van het publiekrecht en van de politiek* (Brugge, Die Keure) (kostprijs: ca. € 25). De collegeschema's (powerpoint) worden ter beschikking gesteld via Ufora.

Referenties

R.C. Van Caenegem, *Geschiedkundige inleiding tot het publiekrecht en An historical introduction to Western constitutional law*; E. Witte e.a., *Politieke geschiedenis van België*.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Via Ufora kunnen de studenten de collegeschema's (powerpoint) downloaden. Er is mogelijkheid tot vraagstelling (schriftelijk of mondeling) tijdens en na de hoorcolleges en op afspraak. Vragen kunnen per mail ingediend worden: Sebastiaan. Vandenbogaerde@UGent.be en/of Rik.Opsommer@UGent.be.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen, schriftelijk examen met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen, schriftelijk examen met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

10/20 meerkeuzevragen

10/20 open vragen

Eindscoreberekening

Op het meerkeuzedeel is de hogere cesuur van toepassing. De deelscores worden samengeteld en naar boven afgerond vanaf ,5.

Faciliteiten voor werkstudenten

Alle schema's en bijkomende info (naast de cursus) staan op Ufora; mogelijkheid om vragen te stellen per mail.